

BILAG 21

12. april 2019
Sagsnr. 18/05145 (tidl. NMK-
10-01329)
Klagenr. 1000614
STILAR, KAHHA

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE af påbud om driftsvilkår til Classic Race Aarhus i Aarhus Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 1, jf. § 91, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aarhus Kommunes afgørelse af 17. maj 2018 om påbud om driftsvilkår til Classic Race Aarhus, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 91, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling 1, industriforhold, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, jf. § 5, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 om miljøbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 11. juni 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en omboende.

Klager har navnlig anført, at

- afgørelsen er ugyldig på grund af inhabilitet og sagsbehandlingsfejl, og
- støjforholdene ikke er tilstrækkeligt belyst, ligesom det ikke er dokumenteret, at en støjgrænse på 120 dB(A) peak er forsvarlig.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

Sagen vedrører afholdelse af motorsportsløbet Classic Race Aarhus, der har været afholdt én gang årligt i maj måned siden 2010. Løbet strækker sig over tre dage, fra fredag til søndag, og afholdes i og omkring Mindeparken i Aarhus. Der deltager ca. 300 racerbiler og 40.000 gæster i arrangementet.⁴

2.1 Sagens forhistorie

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf den 29. januar 2018 afgørelse om at ophæve Aarhus Kommunes afgørelse af 21. december 2016 om tilladelse til afholdelse af Classic Race Aarhus 2017-2022 og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen.⁵ Aarhus Kommune havde i den ophævede afgørelse fastsat en støjgrænse på 120 dB(A) peak på de omkringliggende matrikler, og der var fastsat vilkår om, at der måtte være løbsaktivitet fredag, lørdag og søndag fra kl. 8.00 til kl. 18.30.

Det fremgik af Aarhus Kommunes afgørelse, at støjgrænsen bl.a. var fastsat på baggrund af to udtaler fra embedslægen om den målte støjbelastning ved afholdelsen af motorsportsløbet Classic Race Aarhus.

Embedslægen udtalte den 26. juni 2014 bl.a., at:

”Hovedproblemet i relation til mulig høreskade er her de målte spidsbelastninger.

Under forudsætning af at der er personer tilstede på de målte positioner og at disse personer ikke beskyttes på anden vis (f.eks. ved høreværn) kan Sundhedsstyrelsen oplyse, at der ved kortidseksponering for høje lydtryks niveauer, som de målte kan være risiko for et midlertidigt høretab. Størrelsen og varigheden af dette midlertidige høretab afhænger af lydniveauet og af eksponeringstiden.

⁴ <http://www.craa.dk/om-classic-race-aarhus/>.

⁵ NMK-10-01170.

Endvidere kan kraftig impulsstøj hvor spidsbelastningerne overstiger 130-140 dB(C) skade hørelsen permanent selv ved ganske få kortvarige påvirkninger (dette fremgår f.eks. af Arbejdstilsynets At-vejledning D6.1-3 om støj). Det kan således ikke udelukkes, at der kan opstå permanent høreskade blandt de udsatte.”

I en udtalelse af 8. september 2014 oplyste Embedslægen desuden supplerende, at udtalelsen af 26. juni 2014 primært tager udgangspunkt i vejledninger, som fokuserer på voksne, og at WHO's ”Guidelines for Community Noise”,⁶ anbefaler en grænse på 120 dB for børn.

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt, at Aarhus Kommunes afgørelse led af en væsentlig mangel, idet sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til at kunne danne grundlag for en vurdering af, om den fastsatte grænseværdi var acceptabel, nødvendig og tilstrækkelig, herunder danne grundlag for fastsættelse af begrundede, entydige og kontrollerbare vilkår for aktivitetens gennemførelse samt egenkontrolvilkår til sikring af, at den fastsatte grænseværdi ikke overskrides.

Miljø- og Fødevareklagenævnet udtalte i afgørelsen, at Aarhus Kommune forud for meddelelsen af et nyt påbud om støjgrænser skal vurdere, hvilket støjniveau der er miljø- og sundhedsmæssigt acceptabelt, ligesom det skal vurderes, hvorvidt det teknisk og økonomisk er muligt at nedbringe støjbelastningen fra aktiviteten. Kommunen skal desuden – på grundlag af en vurdering af projektet – finde det sandsynliggjort, at virksomheden kan indrettes og drives på en sådan måde, at det påbudte kan overholdes.

For så vidt angår vurderingen af det miljø- og sundhedsmæssigt acceptable støjniveau bemærkede Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der skal foretages en afvejning af på den ene side ønsket og mulighederne for at gennemføre arrangementet og på den anden side hensynet til omgivelserne og den miljømæssige, herunder sundhedsmæssige, påvirkning heraf. Nævnet anbefalede kommunen at indhente en lægefaglig vurdering af det acceptable støjniveau, og bemærkede samtidigt at fastsættelse af en støjgrænse på 120 dB(A) peak og en samlet støjbelastning for en løbsdag på 87 dB(A) i et beboelsesområde forudsætter en særlig begrundelse og stiller særlige krav til afgørelsens oplysnings- og vurderingsgrundlag, ligesom kommunens involvering i arrangementet stiller skærpede krav til beslutningsgrundlagets gennemsigtighed.

Hvad angår vurderingen af de tekniske og økonomiske muligheder for at nedbringe støjbelastningen fra aktiviteten bemærkede Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der til brug for den fornyede behandling af sagen skal udarbejdes en ”Miljømåling – ekstern støj”, der både indeholder dokumentation for den reelle støjbelastning, og en teknisk og økonomisk vur-

---

⁶ Guidelines for Community Noise, World Health Organization, 1999, kapitel 3, afsnit 3.2 Adverse health effects of noise.

dering af mulighederne for at gennemføre støjdæmpende tiltag. Der skal desuden fastsættes entydige og klare vilkår, der sikrer, at den fastsatte grænseværdi ikke overskrides. Nævnet anførte i den forbindelse bl.a. at betydningen af måleusikkerheden udtrykkeligt bør fremgå af påbuddet. Nævnet hæftede sig desuden ved, at den nærmere placering af støjafskærmning ikke var konkretiseret, og at de fastsatte vilkår ikke tog højde for det tilfælde, at nogle omboende kunne afvise støjafskærmning, hvilket ville have konsekvenser for den støjbelastning, som øvrige naboer blev udsat for.

2.2 Den påklagede afgørelse

Aarhus Kommune meddelte den 17. maj 2018 i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 1, påbud om driftsvilkår ved afholdelse af Classic Race Aarhus i og omkring Mindeparken, 8000 Aarhus C. Det fremgår af afgørelsen, at kørselsomfanget er svarende til de afholdte arrangementer i 2014, 2015 og 2016, hvilket vil sige 30 formelbiler eller 40 standardbiler pr. løb. Der vil blive ophængt 45 højtalere, som anvendes til speak, og kommunen vil vurdere lydniveauet fra højtalere ved tilsyn. Det fremgår videre, at løbet vil medføre en støjbelastning på 120 dB(A) i peak og en samlet støjbelastning for en løbsdag på 87 dB(A).

Der er i afgørelsen fastsat følgende driftsvilkår om opstilling, løbsafvikling, lydniveau fra biler og lydniveau fra højtalere. Vilkår mærket med * er nye eller ændrede i forhold til Aarhus Kommunes afgørelse af 21. december 2016 om tilladelse til afholdelse af Classic Race Aarhus:

”Opstilling

- Støjende arbejde i forbindelse med opstilling og nedtagning af banen og publikumsfaciliteter m.m. skal så vidt muligt placeres i dagtimerne.
- Støjende arbejde skal i aften- og natperioden udføres længst væk fra beboelse.
- Det er tilsynsmyndigheden, dvs. Aarhus Kommune, der afgør, hvorvidt der er tale om støjende aktiviteter.

Løbsafvikling

- Løbet må afvikles én gang årligt
- Der må være løbsaktivitet i følgende tidsrum:
  - Fredag kl. 8.00 – 18.30
  - Lørdag kl. 8.00 – 18.30
  - Søndag kl. 8.00 – 18.30
- Opstart af motorer på deltagende biler er ikke tilladt uden for ovennævnte tidsrum.
- Kørsel med Formel 1 må over de tre løbsdage kun foregå i op til 90 min. i alt.

Lydniveau fra biler

- Alle deltagende biler skal overholde DASU's støjgrænser ved standmåling, pt. iht. reglement 296. CRAA skal, ved anmodning herom, kunne

dokumentere resultatet af standmålingen for biler, der har været udtaget til stikprøve. Jf. sædvanlig praksis fra DASU, skal ca. 25 % af bilerne udtages til stikprøve.

- Det A-vægtede peak-niveau fra bilerne, må ikke overskride 120 dB(A) på matriklerne ved omkringliggende beboelse.
- * - Alle nabobeboelser skal tilbydes støjafskærmning, hvis det er en forudsætning for at det fastsatte støjkraav kan overholdes ved de aktuelle beboelsers udendørs opholdsarealer.
  - Såfremt naboer ikke ønsker støjafskærmning anses støjkraavet for overholdt.
- * - Såfremt to tilstødende boliger er uenige om opstilling af støjskærm, har boligen, der ønsker opstilling af støjskærm, fortrinsret, selv om dette medfører, at skærmen rækker ind over naboejendommen.
- * - CRAA skal måle lydniveauet under arrangementet med henblik på at sikre overholdelse af ovennævnte peakniveau. Ved overskridelse skal den pågældende bil øjeblikkeligt udtages fra løbet.
  - Der skal måles i 4 målepositioner kontinuert under hele arrangementet.
  - Målingerne skal foretages af et certificeret firma og dokumenteres som Miljømåling – ekstern støj, og udleveres til MTM.
  - Målepositioner aftales med MTM, når det er fastlagt, hvor der opsættes støjskærme.
  - MTM vil forestå kontakten til naboer om, hvorvidt der ønskes støjskærm.
  - CRAA vil senest en uge inden løbets afholdelse blive meddelt, hvor der skal opsættes støjskærm.

Lydniveau fra højttalere

- Det skal sikres, at ophængte højttalere til speak mv. vendes væk fra beboelse.
- Anvendelsen af højttalere skal holdes på et minimum, dvs. de må kun anvendes til information/speak relateret til løbene.
- Højttalerne må ikke anvendes til reklamer eller musik.
- * - Lydniveauet fra højttalerne skal være så lavt som muligt, ved at anvende et distribueret lydsystem. MTM vil vurdere lydniveauet under arrangementet og kan anmode om at få det reduceret, hvis lyden vurderes at være uacceptabel høj.”

Den 7. marts 2018 har Aarhus Kommune indhentet en lægefaglig vurdering fra Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin, af støjniveauet. I udtalelsen anføres følgende:

”Vedrørende ønskede faglig vurdering af og udtalelse om, hvilket støjniveau der vil være acceptabelt ud fra et rent lægeligt/sundhedsmæssigt synspunkt for den samlede støjbelastning og peak-værdier ved Classic Race Aarhus

Ved et støjniveau på 87dB(LAeq, 8h) med peak niveauer op til 120 dB(A) vil over 50 % af de eksponerede være generet af støjen. Hos en mindre del af de eksponerede vil man kunne se forbigående hørenedsættelse som følge af impulsstøj, men man vil ikke forvente at de pådrager varig hørenedsættelse.

Man vil også kunne se mindre stigning i blodtryk og puls, men risikoen for alvorlige effekter på hjerte og kar vurderes at være lille.

Med venlig hilsen
Zara Ann Stokholm
Reservelæge

Henrik Kolstad
Professor”

Aarhus Kommune har desuden udarbejdet en ”Miljømåling – ekstern støj” dateret den 9. marts 2018 på baggrund af allerede foreliggende lyd-målinger fra 2014. Støjbelastningen er afrapporteret som L_{Aeq} , $L_{pA,max}$, $L_{pA,peak}$ og $L_{pC,peak}$.

Der er endvidere udarbejdet et teknisk notat af et certificeret målefirma dateret den 10. april 2018. I notatet estimeres den forventede støjbelastning ved relevante naboer henholdsvis med og uden støjskærm. Notatet tager bl.a. udgangspunkt i de målte værdier fra 2014 og støjbelastningen dokumenteres ved beregninger af det A-vægtede niveau (L_{Aeq} og $L_{pA,peak}$). Det fremgår af støjnotatet, at støjafskærmningen vil blive 2,75 m høj og blive monteret i Hoffmannbetonklodser for stabilitet. Det fremgår desuden af notatet, at hvis støjafskærmningen skal være højere end 2,75 m, vil prisen stige væsentligt, og at det ikke vil være forsvarligt at montere en højere afskærmning i den samme type betonklodser. Det fremgår videre af notatet, at det er muligt at holde lydniveauet på under 120 dB(A) peak ved de fleste beboelser ved opsættelse af en støjafskærmning på 2,75 m, der går ca. 20 m forbi matriklen, og at effekten af en forhøjelse af støjskærmen til 4 m i de fleste tilfælde vil være begrænset. På grund af niveauforskelle mellem vejen og ejendommen vil der dog særligt på Carl Nielsens Vej være enkelte ejendomme, hvor støjafskærmningen skal være højere end 4 m for at holde støjniveauet under 120 dB (A) peak på hele ejendommen.

Det fremgår af Aarhus Kommunes afgørelse af 17. maj 2018, at effekten af at forøge højden på støjafskærmningen fra 2,75 m til 4 m kan være op til 3 dB tæt ved skærmen, hvorimod der i en afstand af 7-8 m ikke vil være nogen nævneværdig forskel. Det fremgår videre, at prisen for 100 m støjafskærmning med en højde på 2,75 m. vil være mellem 120.000 og 150.000 kr., mens prisen vil være mellem 400.000 og 440.000 kr., når højden er 4 m. Aarhus Kommune har vurderet, at den øgede udgift ikke

er proportional med den begrænsede effekt af den højere støjafskærmning.

Det fremgår desuden af Aarhus Kommunes afgørelse af 17. maj 2018, at kommunen har vurderet, hvorvidt støjbelastningen fra arrangementet kan sænkes ved at reducere antallet af biler, tidsrummet, der køres i, eller ved en ændret udformning af banen. Det antages, at en halvering af antallet af biler på tværs af alle klasser vil kunne sænke støjbelastningen med 3 dB, men at dette ikke er muligt for alle bilklasser, da de enkelte heats er en del af en løbsserie. Ifølge afgørelsen betyder dette også, at det ikke er muligt at reducere det samlede kørselstidsrum. Støjbelastningen antages at kunne reduceres med ca. 2 dB, hvis formelbilerne fjernes fra løbet. Formel 1 bilerne udgør kun en lille del af den samlede kørsel over en løbsdag, og støjbelastningen fra denne type biler er reduceret siden støjmålingerne i 2014. Endeligt fremgår det af afgørelsen, at banens udformning vil kunne ændres ved, at der indføres yderligere chikaner. Dette vil reducere støjbelastningen med 2 dB ved nedbremsning og øge støjbelastningen med 2 dB ved acceleration. Der vil således ikke ved indførelse af chikaner kunne opnås en ændring i den gennemsnitlige belastning over løbsstrækningen.

Aarhus Kommune har herefter samlet vurderet, at en støjgrænse på 120 dB(A) peak kan accepteres, særligt henset til arrangementets nationale betydning og betydning som motorsportsevent for Aarhus og henset til, at der ikke er egnede metoder til at dæmpe støjbelastningen yderligere.

Idet en sådan støjbelastning overstiger det, der ifølge byrådets retningslinjer for udendørs arrangementer kan godkendes administrativt, har afgørelsen været forelagt politisk eventforum, der har tilsluttet sig, at Classic Race Aarhus kan afholdes på de fastsatte vilkår. Politisk eventforum består af kommunens borgmester, rådmanden for Teknik og Miljø og rådmanden for Kultur og Borgerservice.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at vilkårene ikke er tidsbegrænsede, og at påbuddet således gælder, indtil andet er meddelt.

2.3 Nye oplysninger under sagens behandling

Aarhus Kommune har den 5. juni 2018 indhentet endnu en udtalelse fra Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin.

Det fremgår af udtalelsen, at:

”Vedrørende ønskede faglig vurdering af og udtalelse om, hvilket støjniveau der vil være acceptabelt ud fra et rent lægeligt/sundhedsmæssigt synspunkt for den samlede støjbelastning og peak-værdier ved Classic Race Aarhus

Ved et støjniveau på 87dB (LAeq, 8h) med peak niveauer op til 120 dB(A) vil over 60 % af de eksponerede være svært generet af støjen [1].

Ved impulsstøj på 120 dB(A) vil 10 % af de eksponerede have en forbigående stigning i høretærskel på ca. 15 dB, men man vil ikke forvente at de pådrager varig hørenedsættelse [2].

Ved udsættelse for mere en 85 dB(A) i dagtimerne vil man kunne forvente en forbigående stigning i blodtryk på ca. 5 mmHg [3].

[...]

Zara Ann Stokholm
Reservelæge

Henrik Kolstad
Professor

[1] Guski R, Schreckenberg D, Schuemer R. WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region: A Systematic Review on Environmental Noise and Annoyance. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2017;14:1539.

[2] Chan P, Ho K, Ryan AF. Impulse Noise Injury Model. *Mil Med* 2016;181:59.

[3] Fogari R, Zoppi A, Corradi L, Marasi G, Vanasia A, Zanchetti A. Transient but not sustained blood pressure increments by occupational noise. An ambulatory blood pressure measurement study. *J Hypertens* 2001;19:1021-7.”

Efter afholdelsen af Classic Race Aarhus 2018 er der desuden udarbejdet en ”Miljømåling – ekstern støj” af et dertil certificeret målefirma dateret den 21. juni 2018. Støjrapporten er baseret på målinger foretaget under afholdelsen af Classic Race Aarhus 2018 i fire målepunkter ved naboer, som havde fået opsat en støjskærm. I to af målepunkterne er der sket live monitorering med henblik på ekskludering af biler, hvis støjniveauet overskred det tilladte.

De registrerede støjniveauer fremgår af støjrapportens tabel 7 og 8:

Middelstøjniveau, L_{Aeq}	Måledag	Mp 1	Mp 2	Mp 3	Mp 4
Mest støjende løb	Fredag	-	73,3	-	-
Hele dagen	Fredag	-	67,0	-	-
Mest støjende løb	Lørdag	84,1	77,7	78,5	71,9
Hele dagen	Lørdag	75,3	69,9	73,7	66,0
Mest støjende 8 timer	Lørdag	75,7	70,1	73,7	66,3
Mest støjende løb	Søndag	84,9	78,0	79,9	73,9
Hele dagen	Søndag	76,1	69,9	73,5	59,6
Mest støjende 8 timer	Søndag	76,3	70,2	73,6	66,8

Tabel 7

Overblik over registrerede middelstøjniveauer, L_{Aeq} [dB re 20 μ Pa].

Peak støjniveau, $L_{pA,peak}$	Måledag	Mp 1	Mp 2	Mp 3	Mp 4
Hele dagen	Fredag	-	101,4	-	-
Hele dagen	Lørdag	114,6	107,9	117,3	109,0
Hele dagen	Søndag	111,7	110,0	117,6	113,0

Tabel 8

Overblik over registrerede peakstøjniveauer, $L_{pA,peak}$ [dB re 20 μ Pa].

Det fremgår af støjrapportens konklusion, at det gennemsnitlige støjniveau og peakniveauet er målt som A-vægtede værdier. Det højest registrerede peak-støjniveau er 117,6 dB(A), og at grænseværdien på 120 dB(A) ikke er konstateret overskredet. Der er redegjort for måleusikkerheden i rapporten, men betydningen heraf er ikke inddraget i rapportens konklusioner.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at der foreligger inhabilitet i sagen, da en række byrådsmedlemmer, rådmænd og måske også kommunale medarbejdere er goodwillambassadører for Classic Race. Klager henviser til, at det er en goodwillambassadørs opgave at fremme Classic Race mest muligt og hjælpe med at gennemføre arrangementet. Klager anfører, at såfremt en rådmand eller medarbejder fra Teknik og Miljø, der har været involveret i udarbejdelsen af påbuddet, har været goodwillambassadør eller deltaget i gratis middage på en Michelin restaurant, må påbuddet erklæres ugyldigt som følge af inhabilitet.

Klager har videre henvist til, at direktøren for Classic Race få dage efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. januar 2018 udtalte, at der ville blive afholdt Classic Race i 2018. Dette er efter klagers opfattelse et udtryk for, at der allerede på dette tidspunkt var truffet en politisk beslutning om, at Classic Race skulle gennemføres, og at resultatet af

Aarhus Kommunes sagsbehandling dermed har været givet på forhånd, uanset hvilke synspunkter, naboerne måtte fremføre.

Klager har desuden anført, at afgørelsen er ugyldig som følge af sagsbehandlingsfejl i forbindelse med partshøring. Klager henviser til, at påbuddet blev sendt i høring den 23. april 2018, og at klager den 2. maj 2018 sendte et høringssvar til Aarhus Kommune, hvori klager, med henvisning til den lægefaglige vurdering af 7. marts 2018, påpegede, at en støjgrænse på 120 dB er uforsvarlig, og at det er uacceptabelt, at Classic Race Aarhus selv har foretaget støjmåling på racerbiler frem for et uvildigt firma.

Aarhus Kommune svarede ikke på klagers indsigelser, inden der blev truffet afgørelse. Kommunen kommenterede alene på de indkomne høringssvar i afgørelsen. Det er klagers opfattelse, at dette er i strid med kontradiktionsprincippet, da det ikke giver mening at foretage en høring af en part, hvis parten ikke får svar, inden der træffes endelig afgørelse. Klager påpeger desuden, at det fremgår af afgørelsen, at Aarhus Kommune har haft et løbende og tæt samarbejde med arrangørerne af Classic Race, og at naboerne ikke har været inddraget i udformningen af vilkårene i samme omfang.

Klager har endvidere anført, at Aarhus Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig oplysning af støjforholdene, og at der bør kræves et langt bedre materiale som grundlag for afgørelsen. Klager har i den forbindelse anført, at det ikke er dokumenteret, at en støjgrænse på 120 dB(A) peak er forsvarlig, og det er klagers opfattelse, at skrivelsen fra Aarhus Universitetshospital af 7. marts 2018 understøtter, at den pågældende støjgrænse er uforsvarlig, da det heraf fremgår, at en støjpåvirkning på 120 dB(A) peak kan give alvorlige skader på hørelse og hjerte.

Klager henviser i øvrigt til, at der gælder meget lavere støjkrav for permanent anlagte racerbaner som eksempelvis Jyllandsringen, hvor grænsen for den mest støjende bil er 90 dB.

Endeligt har klager anført, at det bør være et driftsvilkår, at der opsættes støjhegn på hele løbsstrækningen, og at det ikke skal være muligt for naboerne at frasige sig støjhegn, da den nuværende løsning giver anledning til nabokonflikter.

Klager har den 6. juli 2018 indsendt supplerende bemærkninger til sagen, hvori klager bl.a. anmoder om, at der som et led i sagens oplysning indhentes en redegørelse fra Aarhus Kommune om habilitet for rådmænd og medarbejdere i Teknik og Miljø.

Klager har den 14. november 2018 indsendt yderligere supplerende bemærkninger til sagen. Klager anfører her, at den estimerede pris for en 4 meter høj støjafskærmning ikke er korrekt. Klager henviser til, at støjskærme antageligt har en levetid på 10 år, og at en del materialer antage-

ligvis er sponsoreret, ligesom Classic Race i høj grad anvender frivillig arbejdskraft og betaling med fribilletter. Klager anfører videre, at det fremgår af støjrapporten af 21. juni 2018 s. 23, at der under arrangementet i 2018 var opsat en 4 m høj støjskærm ved Carl Nielsens Vej 11, og at det derfor må være muligt at fastslå den reelle pris for opsættelse af en 4 m høj støjafskærmning.

Endeligt har klager vedlagt en artikel fra dr.dk dateret den 10. oktober 2018 om støjgrænser for trafikstøj. Det fremgår af artiklen, at den nyeste forskning ifølge WHO viser, at støj over 53 dB giver større risiko for en lang række sygdomme som for eksempel blodpropper, slagtilfælde, diabetes og stress.

2.5 Aarhus Kommunes bemærkninger til klagen

Aarhus Kommune har den 25. juni 2018 indsendt bemærkninger til klagen.

Vedrørende partshøring oplyser Aarhus Kommune, at der ikke er givet særskilte svar til de omboende, som har indsendt høringssvar. I stedet er høringssvar og Aarhus Kommunes kommentarer hertil vedlagt den udsendte afgørelse.

Aarhus Kommune oplyser videre, at der ikke har været et tæt samarbejde mellem kommunen og Classic Race Aarhus i den forstand, som klager anfører. Classic Race har alene leveret de oplysninger, som kommunen har bedt om, hvorefter kommunen har udformet driftsvilkårene på egen hånd.

Aarhus Kommune anfører desuden, at det er kommunens vurdering, at skrivelsen fra Aarhus Universitetshospital af 7. marts 2018 er udtryk for, at der ikke er en reel risiko for sundhedsmæssig påvirkning ved et støjniveau på 87 dB og peak niveau op til 120 dB(A). Kommunen bemærker hertil, at skrivelsen er udarbejdet af videnskabelige medarbejdere, som ofte udtaler sig med forbehold, hvorfor det må antages, at de ville have udtalt sig væsentligt anderledes, hvis der var en reel risiko for sundhedsmæssig påvirkning.

Aarhus Kommune anfører endvidere, at det er kommunens opfattelse, at de støjrelaterede forhold er tilstrækkeligt belyst, da målingerne fra 2014 er dokumenteret som en "Miljømåling – ekstern støj", der er udarbejdet et teknisk notat til estimering af den forventede støjbelastning, og der er indhentet en udtalelse fra Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin. Kommunen henviser desuden til, at der i påbuddet er stillet vilkår om, at der skal ske yderligere målinger under løbet, og at disse skal afrapporteres som en "Miljømåling – ekstern støj". På denne baggrund blev der efter løbet i 2018 udarbejdet en "Miljømåling – ekstern støj" dateret den 21. juni 2018. Rapporten dokumenterer, at virksomheden overholder støjvilkårene, idet det maksimale peak niveau blev målt til 117,6 dB(A),

og det maksimale middelstøjniveau på en løbsdag blev målt til 76,3 dB(A).

Aarhus Kommune har den 23. oktober 2018 indsendt supplerende bemærkninger til klagepunkterne vedrørende inhabilitet og de fastsatte grænseværdier for støj.

Angående inhabilitet oplyser Aarhus Kommune, at kommunen har magistratstyre, hvilket indebærer, at kommunen ledes af Magistraten, som består af borgmesteren og fem rådmænd, der har ansvaret for hvert sit område. Rådmændene har det øverste politiske og administrative ansvar for hver deres magistratsafdeling. Magistratsafdelingerne indstiller sager til byrådet og udfører byrådets beslutninger. Borgmesteren er hverken den øverste administrative eller politiske chef for Teknik og Miljø i Aarhus Kommune.

Det er herefter Aarhus Kommunes opfattelse, at det i forhold til inhabilitet alene er relevant at vurdere rådmanden for Teknik og Miljø's rolle og engagement i Classic Race. Kommunen oplyser hertil, at den nuværende rådmand for Teknik og Miljø stoppede som goodwillambassadør, inden han tiltrådte posten. Aarhus Kommunes borgmester og rådmanden for Kultur og Borgerservice er goodwillambassadører, men dette er alene for at fremme kommunens saglige interesser.

Borgmesteren, rådmanden for Kultur og Borgerservice og rådmanden for Teknik og Miljø deltager i politisk eventforum. Politisk eventforum er et rådgivende organ, der har til formål at sikre, at Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø kan få en politisk tilkendegivelse i sager, hvor Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø påtænker at træffe en afgørelse, der væsentligt fraviger de retningslinjer, der normalt anvendes for den påtænkte aktivitet.

Endeligt har Aarhus Kommune oplyst, at en række byrådsmedlemmer, herunder rådmanden for Teknik og Miljø, deltog i åbningen af Classic Race Aarhus 2018, herunder receptionen i forbindelse hermed. Kommunen vurderer, at dette ikke adskiller sig fra byrådsmedlemmernes deltagelse i andre events og begivenheder i byen. Kommunen anfører, at medarbejderne i Teknik og Miljø ikke har nogen særlig tilknytning til Classic Race Aarhus, ligesom ingen med tilknytning til Aarhus Kommune har deltaget i middage på Michelin-restaurant.

Angående de fastsatte grænseværdier for støj har Aarhus Kommune uddybende bemærket, at kommunen i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. januar 2018 har foretaget en afvejning af på den ene side ønsket om og mulighederne for at gennemføre arrangementet og på den anden side hensynet til omgivelserne og den miljømæssige, herunder sundhedsmæssige påvirkning heraf. Kommunen henviser til, at det ifølge kommunens evenstrategi for 2014-2020 er visi-

onen at skabe en aktiv og unik eventby, som skal bidrage til at skabe værdi og vækst. Classic Race Aarhus er en del af eventstrategien, og er ifølge kommunen et eksempel på en event af stor betydning inden for sin kategori. Kommunen henviser desuden til, at Classic Race Aarhus er med til at sætte Aarhus på landkortet som en by med et spændende "liv i byen". For så vidt angår miljøpåvirkningen henviser kommunen til, at der er tale om en for byen vigtig begivenhed med en relativ kortvarig påvirkning af omgivelserne.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Følgende medlemmer af Miljø- og Fødevareklagenævnet har deltaget i sagens behandling: Formand Annette Nørby, landsdommerne Norman Cleaver og Henrik Twilhøj, og de sagkyndige medlemmer Jesper Kjølholt og Uffe Sønderhousen.

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger desuden af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

- 1) Inhabilitet
- 2) Den fastsatte støjgrænse
- 3) Støjdokumentationen

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Ad 1) Inhabilitet

Klager har anført, at der i sagen foreligger inhabilitet som følge af Aarhus Kommunes tætte samarbejde med Classic Race Aarhus om udarbejdelse af driftsvilkår, og idet en række byrådsmedlemmer, rådmænd og muligvis kommunale medarbejdere er ambassadører for Classic Race Aarhus.

Miljø- og Fødevareklagenævnet forstår klagen således, at det er klagers opfattelse, at afgørelsen er ugyldig enten som følge af personlig inhabilitet eller som følge af myndighedsinhabilitet på grund af forholdet mellem Aarhus Kommune og Classic Race Aarhus.

Forvaltningslovens kapitel 2 indeholder bestemmelser om personlig inhabilitet. Bestemmelserne, som er en videreførelse af almindelige forvaltningsretlige principper, har til formål dels at forebygge, at uvedkommende hensyn påvirker behandlingen af den enkelte sag, dels at undgå at der

skabes mistillid til den offentlige forvaltning hos befolkningen, hvad enten den pågældende faktisk lader sig påvirke af uvedkommende interesser eller ej.

Efter forvaltningslovens § 3, stk. 1, er den, der virker indenfor den offentlige forvaltning bl.a. inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er – eller tidligere i samme sag – har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Forvaltningsloven regulerer ikke spørgsmålet om, hvorvidt en myndighed som sådan kan anses for at være inhabil. I stedet gælder der almindelige ulovbestemte retsgrundsætninger om myndigheders inhabilitet. De hensyn, der bærer reglerne om myndighedsinhabilitet, må imidlertid antages i vidt omfang at svare til de hensyn, der bærer reglerne om personlige inhabilitet.

Myndighedsinhabilitet kan bl.a. opstå, når myndigheden selv er part i den pågældende sag eller i øvrigt har en uvedkommende interesse i forhold til sagens behandling og afgørelse. Heri ligger imidlertid ikke, at myndigheden ikke kan behandle og træffe afgørelse i sager, hvor myndigheden selv er part m.v.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at kommunens afgørelse ikke er ugyldig som følge af inhabilitet. Nævnet vurderer således, at der ikke i sagen foreligger oplysninger af en sådan karakter, at der er berettiget tvivl om, hvorvidt kommunens sagsbehandling har været saglig og upartisk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at rådmanden for Teknik og Miljø ikke er ambassadør for Classic Race Aarhus, og at Aarhus Kommune har oplyst, at ingen medarbejdere i Teknik og Miljø har en særlig tilknytning til Classic Race Aarhus, ligesom ingen fra Aarhus Kommune har deltaget i middage på Michelin-restaurant eller lign.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder desuden, at det forhold, at kommunens borgmester og rådmanden for Kultur og Borgerservice har behandlet sagen i politisk eventforum, ikke medfører, at der foreligger hverken personlig inhabilitet eller myndighedsinhabilitet i sagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at afgørelsen af inhabilitets-spørgsmål i henhold til forvaltningslovens § 3 beror på en samlet vurdering, hvor flere forskellige hensyn skal afvejes. I denne afvejning må det blandt andet indgå, at der ikke unødigt bør lægges hindringer i vejen for udøvelse af almindelig politisk virksomhed. Nævnet henviser i den forbindelse til, at det fremgår af Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven om reglen i § 3, stk. 1, nr. 3,⁷ at:

"Det er endvidere jævnlige forekommende, at kommunalbestyrelsesmedlemmer af kommunalbestyrelsen eller efter dennes indstilling er indvalgt i selskabs- eller foreningsbestyrelser eller lignende for at varetage kommunale interesser. Efter kommunalretlig praksis antages et sådant repræsentationsforhold ikke i almindelighed at bevirke, at den pågældende er inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af en sag, hvori den pågældende forening m.v. er part, eller som denne i øvrigt er berørt af."

3.2.2 Ad 2) Den fastsatte støjgrænse

Aarhus Kommunes afgørelse af 17. maj 2018 om påbud om driftsvilkår til Classic Race Aarhus fastsætter en støjgrænse for det A-vægtede peakniveau fra bilerne på 120 dB(A) på udendørs opholdsarealer på matriklerne ved omkringliggende beboelse (en peakstøjgrænse).

Der er ikke i motorsportsvejledningen fastsat vejledende støjgrænser for motorsportsløb eller motorsportskonkurrencer.⁸

Miljø- og Fødevareklagenævnet udtalte i sin tidligere afgørelse af 29. januar 2018, at fastsættelse af en peakstøjgrænse på 120 dB(A) og en samlet støjbelastning for en løbsdag på 87 dB(A) i et beboelsesområde forudsætter en særlig begrundelse og stiller særlige krav til afgørelsens oplysnings- og vurderingsgrundlag, og nævnet anbefalede at Aarhus Kommune, ved den fornyede behandling af sagen indhentede en lægefaglig vurdering af, hvilket støjniveau der kan anses for acceptabelt ud fra et sundhedsmæssigt synspunkt.⁹

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at Aarhus Kommune i den påklagede afgørelse på ny har fastsat en peakstøjgrænse på 120 dB(A), og at de foreliggende udtalelser fra Embedslægen, der henviste til WHO's "Guidelines for Community Noise",¹⁰ nu er suppleret af to udtalelser fra Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin.

Aarhus Kommune har i afgørelsen vurderet, at de pågældende udtalelser dokumenterer, at en peakstøjgrænse på 120 dB(A) er sundhedsmæssigt

⁷ Pkt. 16 i Justitsministeriets vejledning 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven.

⁸ Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/2005 om støj fra motorsportsbaner.

⁹ NMK-10-01170.

¹⁰ Guidelines for Community Noise, World Health Organization, 1999.

acceptabel. Kommunen har desuden vurderet, at hensynet til gennemførelsen af arrangementet med et støjniveau på 120 dB(A) peak vejer tungere end hensynet til omgivelserne og den miljømæssige, herunder sundhedsmæssige, påvirkning heraf, og at det ikke er nødvendigt (proportionalt), at nedbringe støjniveauet yderligere.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den fastsatte peakstøjgrænse på 120 dB(A) ikke er sundhedsmæssigt acceptabel, og at dette er en væsentlig mangel ved afgørelsen. Nævnet ophæver derfor Aarhus Kommunes afgørelse og hjemviser sagen med henblik på, at kommunen fastsætter en lavere peakstøjgrænse for arrangementet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at den af Aarhus Kommune fastsatte peakstøjgrænse på 120 dB(A) overskrider, hvad der på baggrund af WHO's anbefalinger må antages at være sundhedsmæssigt acceptabelt.

Det følger af WHO's anbefalinger, at grænsen for varige høreskader er 140 dB peak for voksne og 120 dB peak for børn.¹¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at WHO's anbefalinger er baseret på ikke-vægtede støjgrænser (dB), og at den fastsatte A-vægtede peakstøjgrænseværdi på 120 dB(A) vil indebære en højere støjbelastning end 120 dB peak, idet en A-vægtning er ensbetydende med, at bidraget fra visse frekvenser dæmpes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at vægtningen dB(A) ikke er egnet til at fastsætte og måle så høje peakniveauer, som det er tilfældet i denne sag, idet det ikke kan udelukkes, at de frekvenser, der dæmpes i en A-vægtning af støjbelastningen, kan være skadelige ved så høje lydtryk. I overensstemmelse hermed fremgår det af WHO's anbefalinger,¹² at A-vægtning er en frekvensafhængig korrektion, der anvendes til at korrigere en målt eller beregnet lyd af moderat intensitet, så den svarer til ørets varierende sensitivitet overfor forskellige frekvenser.

Vedrørende de foreliggende lægefaglige udtalelser bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at hverken Embedslægen eller Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin, synes at have forholdt sig til betydningen af, at den fastsatte peakstøjgrænse er A-vægtet, ligesom nævnet konstaterer, at de indhentede udtalelser fra Aarhus Universitetshospital, Arbejdsmedicin, ikke tager højde for påvirkningen af forskellige befolkningsgrupper. Nævnet bemærker, at det følger af WHO's anbefalinger, at visse grupper af befolkningen, herunder børn, er mere følsomme over for støj

---

¹¹ Guidelines for Community Noise, World Health Organization, 1999, kapitel 3, afsnit 3.2.

Noise-induced hearing impairment.

¹² Environmental Noise Guidelines for the European Region World Health Organization, 2018, Glossary of acoustic terms.

end andre,¹³ og at dette, henset til at arrangementet finder sted i et beboelsesområde i dagtimerne i en weekend, bør indgå i vurderingen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ikke bemærkninger til Aarhus Kommunes afvejning af hensynet til gennemførelsen af arrangementet overfor hensynet til omgivelserne eller vurderingen af, hvorvidt det er nødvendigt (proportionalt) at nedbringe støjniveauet yderligere. Dog bemærker nævnet, at fastsættelsen af en ny lavere støjgrænse vil nødvendiggøre, at der udarbejdes en ny teknisk og økonomisk redegørelse for mulighederne for at gennemføre støjdæmpende tiltag.

3.3 Ad 3) Støjdokumentationen

Idet Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemviser sagen med henblik på, at Aarhus Kommune fastsætter en ny peakstøjgrænse for arrangementet, skal der i forbindelse med den fornyede behandling af sagen udarbejdes en ”Miljømåling – ekstern støj” efter anvisningerne i bekendtgørelse nr. 974 af 27. juni 2018 om kvalitetskrav til miljømålinger, bilag 4.

Miljømålingen skal dokumentere, at den meddelte støjgrænse kan overholdes. Nævnet bemærker, at støjberegningerne skal foretages således, at resultaterne kan sammenlignes med de fastsatte støjvilkår, og at der således i disse skal anvendes samme vægtning.

Aarhus Kommune skal desuden i påbuddet fastsætte vilkår om, hvornår støjgrænsen kan anses for overholdt. Nævnet bemærker, at det ved fastsættelse af en peakstøjgrænse, der er tæt på det niveau, som ifølge WHO er skadeligt for hørelsen, bør fremgå af vilkåret, at støjgrænsen kun kan anses for overholdt, når det målte støjniveau tillagt måleusikkerheden ikke overstiger denne.

3.4 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

---

¹³ Guidelines for Community Noise, World Health Organization, 1999, kapitel 3, afsnit 3.10. Vulnerable Groups.

3.5 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Aarhus Kommunes afgørelse af 17. maj 2018 om påbud om driftsvilkår til Classic Race Aarhus, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Aarhus Kommune (Teknik og Miljø, sagsnr.: 14/002239-252) samt for klageren (sagsnr.: 3014215) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Annette Nørby
Formand